

ABSOLUTIZEM (neomejena oblast vladarja)

- Začetek v 14. stoletju
- Povečani dohodki in zunanjepolitična nuja sta večala moč osrednje oblasti
- Vladarji so posle vodili sami in tako postopoma vzpostavili centralizirano oblast
- Centralizirana oblast je temeljila na:
 - vojski
 - uradništvu
 - državni veri
 - meščanstvu (gospodarski razmah, bankirji so posojali denar)
 - cerkvi (pomaga utrjevati vladarjevo moč in ohranjati svoj vodilni položaj)
- Skušali so vzeti moč plemstvu, vendar je le to vseeno ohranilo svoje pravne in gospodarske privilegije
- Pojavil se **merkantilizem** (saj so bile potrebe države vse večje: vojska, uradniki, razsipno dvorno življenje, večje državno bogastvo) = »trgovanje«, značilen sistem poenotenega gospodarstva, ki ga vodi država in ki je v celoti naravnан na državne potrebe (politika uravnavanja prebivalstva, obrtna in trgovska politika, zunana politika)
- Da bi bilo gospodarstvo pod državnim vodstvom in nadzorom so izvajali različne ukrepe:
 - spodbujanje domačih manufaktur z raznimi olajšavami in naložbami
 - Gradnja cest, mostov in prekopov za pospeševanje trgovine
 - domačo trgovino so zavarovali, konkurenca je imela visoko uvozno carino
 - država je v manufakturah določala cene proizvodom in mezde
 - stalno je dvigovala davke (najhujše kmetje in mali obrtniki)
- Cilj merkantilizma je bil poleg pospeševanja izvoza in omejevanja uvoza tudi polna izkoriščenost naravnih virov (zlato). Ustanavliali so trgovske družbe, ki so imele podporo vlade. Prihajalo je tudi do trgovskih vojn zaradi trgovskih menjav (Angleško-nizozemska vojna zaradi morja)
- Absolutizem so utemeljevali številni misleci:
 - Jean Bodin (vladar mora upoštevati božje in naravno pravo)
 - Thomas Hobbes (v človeški naravi prevladujejo goni po ohranitvi samega sebe in moči)

RAZVOJ ABSOLUTIZMA V ŠPANIJI

- Nemški cesar Maksimilijan I. je s preudarnim vodenjem in načrtnimi porokami razširil habsburško posest: pridobil je Nizozemsko, Luksemburg in Burgundijo. Sinova žena Marija – španska prestolonaslednica je v družino prinesla še celo špansko kraljestvo s kolonijami in Neapeljsko kraljestvo.
- Maksimilijan I. je utrdil in moderniziral upravo v habsburških dednih deželah, vendar tega njegovi nasledniki niso mogli nadaljevati. Najmočnejši vladar druge polovice 16. stoletja je bil **Karel V.** (nemški cesar in španski kralj)
- V času vladanja Karlovega sina **Filipa II. (1556-1598)** je v Španiji nastala prva absolutistična monarhija. Svoje vladanje (v Španiji, Neapeljskem kraljestvu, Milanski vojvodini, Nizozemski in v kolonijah v Ameriki) je utrdil z nadaljevanjem vojne v Franciji in z mirom v Cateau-Cambresisu [kato-kambezi] leta 1559. Sporazum je utrdil premoč Španije za 100 let, kljub porazu na morju proti Angliji leta 1588 in izgubi severnih nizozemskih pokrajin.
- Španija je dosegla vrh moči po izumrtju portugalske dinastije, ko je kralj združil v unijo Španijo in Portugalsko ter njene kolonije. Postala je največja kolonialna sila sveta, Filip II. pa gospodar svetovnih morij. Povečana moč je sprožila nasprotovanje Francije in Anglije.
- Filip II. kot zagovornik protireformacije ni sprejel nobene druge vere kot katoliške. Versko in politično enotnost je uveljavljal s pregonom in izgonom Judov in Mavrov. Uprli so se inkviziciji, vendar jih je vojska premagala in začgala na grmadah.
- Absolutizem v državi je okrepil še tako, da je še tesneje povezal Kastilijo in Aragon (dela Španije), uvedel je strogo upravljanje in nadzorovanje gospodarstva in trgovine dednih dežel in kolonij – monopol v trgovini s kolonijami so dobili tujci. Za čas vladanja Filipa II. so značilne gospodarske težave, saj so njegova osvajalna politika in stalne vojne izčrpale špansko gospodarstvo.
- V slabem položaji je bila tudi domača obrt. Tudi kmetje, ki so morali plačevati velike fevdalne dajatve in državne davke, so živeli v veliki bedi.
- Med vladanjem njegovih naslednikov Filipa III. in Filipa IV. se Španija ni bila več sposobna boriti proti agresivni politiki evropskih držav. Posledica tega je bil izrazito slab gospodarski in finančni položaj države, lakota, epidemije in vojne – vse to je povzročilo padanje prebivalstva.
- Še posebej huda vojna je bila **španska nasledstvena vojna**, ki je izbruhnila po smrti zadnjega potomca Habsburžanov na madridskem prestolu. To je bila vojna med Francijo+Španijo=Burboni proti Angliji+Nizozemski+Savoji=Habsburžani. Prestol je na koncu po mirovnih pogodbah v Utrechtu (1713) ter Rastattu dobil **Burbon Filip IV. Anžujski** (vnuč francoskega kralja Ludvika XIV.)
- S koncem španske nasledstvene vojne je konec Premoči Španije v Evropi. Kljub številnim reformam, ki naj bi okrepile izčrpano državo, pa Španija v 18. stoletju ni zmogla gospodarske tekme z evropskimi velesilami.